

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 75/16
Luxembourg, 13. julij 2016

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v združenih zadevah C-154/15, Francisco Gutiérrez Naranjo/Cajasur Banco S.A.U., C-307/15, Ana María Palacios Martínez/Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA, in C-308/15, Banco Popular Español SA/Emilio Irlés López in Teresa Torres Andreu

Po mnenju generalnega pravobranilca P. Mengozzija je časovna omejitev učinkov ničnosti klavzul o minimalni obrestni meri, vključenih v posojilne pogodbe v Španiji, združljiva s pravom Unije

Makroekonomski izzivi, povezani s širokim obsegom uporabe teh klavzul med drugim upravičujejo to omejitev

V Španiji so številni posamezniki sprožili sodne postopke zoper finančne institucije z namenom ugotovitve, da so klavzule o minimalni obrestni meri, ki so vključene v posojilne pogodbe, sklenjene s potrošniki, nepošteno in zato potrošnikov ne zavezujejo. Zadevne klavzule določajo, da mora potrošnik – tudi če je obrestna mera nižja od praga (ali minimalne vrednosti), določenega v pogodbi – še naprej plačevati minimalne obresti v višini tega praga, ne da bi bil upravičen do nižje stopnje od slednje.

Tribunal Supremo (vrhovno sodišče, Španija) je s sodbo z dne 9. maja 2013, ugotovilo, da so klavzule o minimalni obrestni meri nepošteno, ker potrošniki niso bili ustrezno seznanjeni z ekonomskim in pravnim bremenom, ki jih klavzule zanje pomenijo. Vendar je Tribunal Supremo odločilo, da se časovni učinki razglasitve ničnosti teh klavzul omejijo, tako da bi ta učinkovala samo *pro futuro*, od datuma razglasitve navedene sodbe.

Potrošniki, ki so bili oškodovani zaradi uporabe klavzul, zahtevajo vračilo zneskov, ki so bili domnevno neupravičeno izplačani finančnim institucijam po datumu sklenitve njihovih kreditnih pogodb. Juzgado de lo Mercantil n° 1 Granada (gospodarsko sodišče št. 1 v Granadi, Španija) in Audiencia Provincial de Alicante (provincialno sodišče v Alicanteju, Španija), ki odločata o teh zahtevah, Sodišče sprašujeta, ali je omejitev učinkov razglasitve ničnosti na datum razglasitve sodbe Tribunal Supremo združljiva z Direktivo o nedovoljenih pogojih,¹ saj v skladu s to direktivo take klavzule potrošnikov ne zavezujejo.

Generalni pravobranilec Paolo Mengozzi v sklepnih predlogih, predstavljenih na današnji dan, ugotavlja, da Direktiva ne določa uskladitve sankcij, ki se uporabijo v primeru priznanja nepoštenosti pogodbene klavzule, in zato od držav članic ne zahteva, naj določijo ničnost take klavzule z učinkom za nazaj.

Generalni pravobranilec prav tako navaja, da Direktiva ne določa pogojev, pod katerimi je lahko nacionalno sodišče pooblaščen za to, da omeji učinke odločb, s katerimi se ugotovi nepoštenost pogodbene klavzule. Posledično določitev teh pogojev spada na področje uporabe notranjega pravnega reda držav članic, pod pogojem, da zagotovijo spoštovanje načel enakovrednosti in učinkovitosti prava Unije.

¹ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288).

V zvezi z načelom enakovrednosti² je generalni pravobranilec poudaril, da Tribunal Supremo časovno ni omejilo učinkov svojih sodb zgolj za spore, v katerih se obravnava pravo Unije. Ravno nasprotno, ni sporno, da je to sodišče tako možnost že uporabilo tudi v povsem notranjih sporih.

V zvezi z načelom učinkovitosti³ generalni pravobranilec meni, da zato, ker pomenita sankcijo z odvratilnim učinkom za prodajalce ali ponudnike, prepoved uporabe klavzul o minimalni obrestni meri od 9. maja 2013 dalje in obveznost vračila neupravičeno prejetih zneskov od tega datuma dalje prispevata k uresničitvi ciljev, ki jim sledi Direktiva.

Generalni pravobranilec je tudi priznal, da vrhovno nacionalno sodišče pri odločanju o časovnih učinkih svoje sodbe lahko tehta med varstvom potrošnikov in makroekonomskimi izzivi, povezanimi s široko uporabo klavzul o minimalni obrestni meri. Generalni pravobranilec v teh okoliščinah meni, da bi navedeni izzivi lahko izjemoma upravičili časovne omejitve učinkov ničnosti klavzule o minimalni obrestni meri, ne da bi bilo porušeno ravnovesje v razmerjih med potrošniki in prodajalci ali ponudniki.

V teh okoliščinah generalni pravobranilec Sodišču predlaga, naj ugotovi, da **je časovna omejitev učinkov ničnosti klavzul o minimalni obrestni meri**, vključenih v posojilne pogodbe v Španiji, **združljiva s to direktivo**.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepa je objavljeno na spletni strani CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

² Načelo enakovrednosti zahteva, naj se nacionalno procesno pravilo uporabi enakovredno za spore, v katerih se obravnava pravo Unije, in za spore zaradi nespoštovanja notranjega prava, katerih predmet in namen sta podobna.

³ Načelo učinkovitosti zahteva, naj nacionalna postopkovna določba ne onemogoča ali preveč otežuje uporabe prava Unije.